

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007 - 2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
OIRPOSDRU
REGIUNEA NORD-EST

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritara nr. 6 - „Promovarea incluziunii sociale”

Domeniul major de intervenție 6.2 - „Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii”

Titlul proiectului: „Împreună pe piața muncii” (ID proiect 1525)

Contract nr. POSDRU 2007/15/6.2/S/4

Beneficiar: Agenția Națională pentru Romi

Parteneri: Fundación Secretariado Gitano - partener transnațional
Asociația Pakiv Romania - partener național

Raport de monitorizare despre integrarea populației rome pe piața muncii și progresul făcut în procesul de angajare

- 31.10.2011 -

I. PREZENTAREA PROIECTULUI:

Agenția Națională pentru Romi (ANR) a implementat **Proiectul “Împreună pe piața muncii”**, al cărui principal obiectiv constă în implementarea unui program specific de intervenție în scopul creșterii accesului populației de romi pe piața muncii din România, prin adaptarea la contextul românesc a modelului de intervenție pe piața muncii **“ACCEDER”**, implementat de către **Fundación Secretariado Gitano (FSG)** în cadrul inițiativelor Fondului Social European din Spania începând cu anul 2000.

Rezultatul și impactul modelului ACCEDER în Spania a fost în peste 50 de orașe timp de 6 ani (în perioada 2000-2006), devenind cel mai bun model finanțat prin Fondul Social European ani la rând de către Uniunea Europeană. **În anul 2004, modelul ACCEDER a fost recunoscut de Comisia Europeană ca fiind cel mai bun model de bună practică în acest domeniu.** Proiectul a fost un succes, astfel fiind continuat de FSG și pentru perioada 2007-2013.

Proiectul „Împreună pe piața muncii” a fost co-finanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Regional Dezvoltarea Resurselor Umane, în cadrul Axei Prioritare 6 - “Promovarea incluziunii sociale” (Domeniul Major de Intervenție 6.2. – “Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii”) și a fost aprobat ca un **proiect pilot** care să fie implementat în 8 localități din România, câte una din fiecare regiune de dezvoltare (București-Ilfov, Alba-Iulia, Cluj-Napoca, Craiova, Călărași, Brăila, Iași, Timișoara), cu posibilitatea de multiplicare în mai multe orașe în perioada următoare.

Proiectul **“Împreună pe piața muncii”** s-a adresat unor nevoi speciale ale populației rome, oferind formare și pregătire pentru piața forței de muncă, informare, orientare și formare profesională, creând locuri de muncă și sporind oportunitățile de angajare a grupurilor vulnerabile, contribuind la crearea unui cadru social incluziv și deschis.

Obiectivul general al proiectului a fost acela de a genera bunăstarea prin promovarea incluziunii sociale a populației rome (6.770 de persoane) pe piața muncii la nivelul întregii țări asigurând oportunități sporite pentru participarea pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă și accesul la locuri de muncă stabile și beneficiile ce decurg din calitatea de angajați cu drepturi depline. Proiectul a avut ca grup țintă populația de etnie romă, în special populația activă (aptă de muncă) cuprinsă între 16 și 64 de ani, pentru care s-a acționat în vederea promovării incluziunii sociale a acestora pe piața forței de muncă dar și persoane cuprinse sau necuprinse în sistemul național de educație, asupra cărora s-a acționat în sensul stimulării participării școlare și prevenirii abandonului școlar.

Rezultate așteptate la sfârșitul implementării proiectului:

- 1.070 de persoane vor fi formate profesional;
- 800 de persoane de etnie romă vor fi încorporate pe piața muncii;
- 1.100 de persoane de etnie romă vor fi orientate profesional și consiliate psiho-socio-ocupational;
- 800 de persoane de etnie romă, cu preponderență tineri între 14 și 18 ani, cuprinși sau necuprinși în sistemul național de educație, vor fi incluși în programe de stimulare a participării școlare și prevenire a abandonului școlar;
- 3.000 de persoane informate și incluse în proiect.

Egalitatea de șanse este un principiu fundamental care este respectat și promovat în cadrul tuturor activităților și acțiunilor din proiect. Prioritatea programului ACCEDER în Spania a fost asigurarea accesului populației de romi pe piața muncii, ca o cale de promovare a oportunităților egale pentru romi, de aceea abordarea metodologică a acestui proiect, urmând modelul spaniol, se concentrează pe favorizarea oportunităților egale. În acest sens, activitățile proiectului au avut în vedere factorii ce conduc la inegalitate: nivel scăzut de educație, lipsa abilităților sociale și profesionale, acces restrâns la serviciile publice de pregătire vocațională și ocupare.

Trebuie subliniat faptul că activitățile proiectului s-a desfășurat în cadrul celor 8 centre de incluziune socială după modelul ACCEDER (locație și dotări), fiind conduse de echipe interculturale și multidisciplinare de romi și non-romi alcătuite din persoane cu profil profesional complementar. Toate aceste echipe au fost instruite de partenerul spaniol atât în formarea generală pentru aplicarea sistemului ACCEDER cât și în formarea specifică pe fiecare componentă (modelul de intervenție fiind bazat pe un traseu individual de incluziune socio-ocupatională), formarea și calificarea acestor echipele asigurând pe termen mediu și lung achiziția de competențe necesare în vederea asigurării continuității activităților proiectului.

II. CONTEXTUL PROIECTULUI:

POPULAȚIA DE ROMI DIN ROMÂNIA

Proporția romilor în cadrul populației din România este importantă, aceștia plasându-se pe locul doi ca minoritate, după maghiari. Estimările dimensiunii populației de romi din România diferă mult de la cercetare la cercetare în funcție de metodologia folosită, eșantion și mai ales de metoda de identificare a etniei (hetero-identificare, auto-identificare). Cifrele oficiale conform

recensămintelor naționale realizate în 1992 și 2002 arată că în România trăiesc 409.723 și respectiv 535.250 de cetățeni români de etnie romă. Cifra este însă cu mult sub valoarea reală, principalele motive ale nerecunoașterii identității etnice în documente oficiale datorându-se caracteristicilor negative asociate în general cuvintelor rom/țigan dar și pierderii identității în cazul unora dintre cei care au trecut de la stilul de viață tradițional la cel modern.

În documentele Comisiei Europene se estimează că populația romă din România este cuprinsă între 1,8 și 2,5 milioane de cetățeni. De asemenea, cercetarea realizată de Institutul de Cercetare a Calității Vieții în 1998, înalt credibilă din punct de vedere statistic, estimează numărul romilor din România la 1.515.000, adică 6,9% din populație.

În marea ei majoritate, populația romă din România se plasează la un nivel extrem de ridicat de sărăcie (în 2003 riscul de sărăcie era de 3 ori mai ridicat pentru romi față de cel de la nivel național). O parte semnificativă a comunităților de romi cumulează o serie de neajunsuri sociale: participare scăzută la educație, lipsa calificării și a experienței pe piața muncii, o istorie de neparticipare la economia formală, număr mare de copii începând de la vârste tinere ale mamelor, lipsa locuinței sau condiții proaste de locuit, concentrarea comunităților în zone defavorizate fie din mediul urban fie din mediul rural. Studiile arată că rata de inactivitate pe piața muncii este de 4 ori mai mare la populația romă decât media pe ansamblul societății. Nivelul de educație și aptitudinile profesionale sunt foarte scăzute: analfabetismul este foarte răspândit iar majoritatea nu și-au încheiat studiile obligatorii.

1. NIVELUL DE EDUCAȚIE

Educația este considerată elementul principal în rezolvarea problemelor sociale și economice cu care etnia romă se confruntă. Accesul și frecvența copiilor romi la școală sunt mult mai reduse decât a copiilor din populația majoritară.

Participarea preșcolară este în cazul romilor de 4 ori mai redusă decât în cazul populației majoritare. Incidența analfabetismului are o pondere mare în rândul populației roma mai ales în cazul celor care aparțin generației vârstnice, procentul analfabeților și ai celor care nu au terminat ciclul primar (4 clase) se ridică în 1992 la aproape 30%; nivelul de educație al femeilor este mult mai scăzut decât al bărbaților, numărul femeilor care sunt analfabete sau nu au terminat ciclul primar fiind de aproximativ 35% față de 18% în cazul bărbaților. Aceleași diferențe se mențin și la următoarele niveluri de educație (ciclul gimnazial sau liceal). În ceea ce privește învățământul post-liceal sau universitar, acesta este mai mult o excepție, procentul celor care au urmat cursuri după terminarea liceului fiind foarte mic.

Motivație acces redus la educație:

- Situația materială precară a gospodăriilor de romi: se observă diferențe majore și în interiorul etniei între gospodăriile medii sau bogate și cele sărace sau foarte sărace. Condiționarea alocației pentru copil de participarea și frecvența la școală a crescut simțitor participarea școlară în cazul copiilor romi.

- Situația materială poate fi tradusă prin lipsa materialelor necesare învățării: îmbrăcăminte pentru școală, cărți, caiete, materiale de scris etc.

- Neparticiparea școlară este mai des întâlnită în comunitățile tradiționale cu indicatori tari ai identității etnice (limba romani și auto-identificare ca aparținând etniei rome). O explicație a acestui fapt poate fi că școala este încă în multe cazuri un mediu ostil pentru copii romi, neparticiparea școlară fiind astfel un mijloc de rezistență la asimilare, de păstrare a identității etnice.

- Școala - mediu impropriu pentru copii romi: pe de o parte atitudinile discriminatoare și ostile ale colegilor și profesorilor la școală față de copii romi (atât din cauza apartenenței precum și a sărăciei, lipsei igienei, hainelor etc.) și pe de altă parte dificultățile acestor copii de a se adapta, mai ales pentru cei din comunități tradiționale (limba maternă diferită, mod de viață diferit).

2. ACCESUL LA PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ

Conform cercetării „Romii din România”, ICCV, coord. M.Preda și C.Zamfir, 2002, Ed. Expert, gradul de ocupare al populației de romi din România este mult mai mic decât cel al populației la nivel național (47% față de 61,7%). De asemenea ponderea casnicilor este de peste 4 ori mai mare în rândul romilor decât la nivel național și arată slabă participare a femeii rome pe piața muncii. O mare parte din romi nu au ocupație (13,2%), din totalul populației de romi ocupate aproximativ 2/3 îl reprezintă bărbații (65%) iar puțin sub o treime dintre ei sunt salariați. 41,7 % din totalul populației sunt zilieri, 33,5 % dintre romi nu au nici o calificare, (14,3%) sunt agricultori. Calificările moderne se întâlnesc în 37,3% din cazuri iar cele tradiționale în 10,3% din cazuri.

Populația romă reprezintă unul dintre grupurile cele mai defavorizate din societatea românească în ceea ce privește integrarea pe piața muncii confruntându-se cu un nivel scăzut de educație și de instruire profesională dar și cu barierele rezultate din respingerea socială și discriminarea severă la angajare.

Bariere în calea accesului la piața forței de muncă a populației rome:

1. Slaba calificare - în rândul romilor există o lipsă acută de calificare profesională în meserii moderne, care asigură accesul pe piața muncii. Meseriile tradiționale ale romilor sunt din ce în ce mai puțin solicitate în economia modernă iar segmentul populației adulte cu calificare este redus. Marea majoritate a romilor nu au nici o calificare, fapt care îi marginalizează pe piața muncii. Tânăra generație, datorită efectelor negative ale ultimelor decenii, prezintă un deficit și mai mare de calificare comparativ cu generația adultă/vârstnică.

2. Slaba participare la viața economică - participarea romilor în activitățile economice legale este limitată. Un segment scăzut al populației de romi este încadrat în forme legale de activități economice, substanțial mai redus decât al generației adulte din perioada 1950-1970. Sunt multe persoane care nu au avut deloc experiența unei activități economice recunoscute legal, sau au avut o istorie de participare pe piața muncii limitată, întreruptă de lungi perioade de șomaj.

Activitățile informale producătoare de resurse, caracteristice pentru o mare parte a populației de romi sunt indirect surse ale sărăciei și excluziunii sociale: ele produc mai degrabă o supraviețuire precară.

Mulți romi nu au venituri permanente sau au venituri permanente foarte mici. În mod special, este dramatică situația populației de romi din mediul rural. Datorită unor rațiuni istorice, cuplate cu ignorarea completă a problemei după 1989, o mare parte din populația de romi din mediul rural nu deține pământ (sursa de supraviețuire a multor locuitori de la sate); multe familii nu dețin nici proprietatea asupra unor terenuri pentru locuință.

3. Nivelul scăzut de educație - reprezintă un impediment major în integrarea romilor pe piața muncii. În rândul populației de etnie romă există un număr semnificativ de persoane care nu au fost la școală niciodată sau au abandonat școala în clasele primare sau gimnaziale. Pentru aceste persoane există forma de învățământ la fără frecvență sau programul „A doua șansă”. Programul „A doua șansă” oferă posibilitatea cursanților de la nivelul secundar inferior să urmeze o calificare într-o profesie (nivelul I de calificare). Calificarea se realizează în cadrul școlii, în cadrul unei firme sau a unui liceu/colgiu tehnic, cu care școala a încheiat un parteneriat. Ca urmare a nivelului scăzut de educație, o mare parte a romilor sunt în situația de a nu avea nici o calificare.

4. Discriminarea

- Există cazuri în care firmele refuză să angajeze cetățeni romi din considerente xenofobe sau din rațiuni individuale de discriminare.

- Există cazuri de angajatori care refuză să angajeze romii pentru că nu sunt capabili să recunoască calitatea muncitorului, pentru ei, a fi rom reprezintă ceva negativ.
- Sunt cazuri în care angajatorii îi plătesc pe romi mai puțin decât pe neromi pentru simplu fapt că primii nu sunt în poziția de a negocia.
- Discriminarea pe piața imobiliară are efect direct asupra romilor care sunt în căutarea unui loc de muncă.
- Faptul că romii se așteaptă la discriminări viitoare scade motivația de a deprinde abilități de muncă sau obișnuința de a muncii, iar asta nu face decât să întărească percepția negativă a angajatorilor despre romi.

Accesul femeilor la piața forței de muncă

Aspecte culturale: conform datelor ICCV, în privința nivelului de calificare a romilor, situația pe sexe înregistrează diferențe majore. Bărbații de etnie romă sunt calificați într-o proporție mai mare decât femeile, ponderea femeilor fără meserie (37%) fiind semnificativ mai mare decât a bărbaților (15%).

Șomajul și munca la negru

Din recensământul populației și locuințelor din anul 2002 reiese faptul că mai mult de 50% dintre romi se încadrează într-o perioadă de șomaj ce depășește 27 de luni calendaristice. Mulți dintre șomerii romi înregistrați legal ca șomeri lucrează la negru. Oportunitățile de muncă la negru sunt în mare parte în domeniul muncilor necalificate ceea ce înseamnă că specializarea pe piața muncii la negru împiedică tranziția către sectorul muncii calificate.

Gradul redus de acceptare a valorilor moderne, izolarea unor comunități de romi, atitudinea față de educația formală, acești factori au determinat o atitudine de respingere în comunitățile tradiționale a meseriilor moderne. Meseriile tradiționale sunt mai puțin prezente la generațiile tinere decât la cele adulte. Totuși aceste meserii sunt mai întâlnite la tinerii romi comparativ cu tinerii ne-romi.

Slaba calificare profesională

Populația de romi nu a profitat prea mult din urma sistemului de reinserție profesională oferit de statul român întrucât studiile, inclusiv Planurile anuale de acțiune pentru ocupare, arată

că sistemul încă nu are în vedere specificitățile de adaptare cultural-ocupaționale și nici aspirațiile individuale sau de grup pentru persoanele cu nevoi specifice, cum este și populația de romi.

Există în continuare o ruptură majoră între piața de muncă existentă și gradul de ocupare la romi, aceasta fiind determinată în mare parte de lipsa unor mecanisme familiare de captare pentru a proiecta persoana inactivă într-o persoană angajată utilă societății.

III. CUM A ACȚIONAT PROIECTUL

Proiectul “Împreună pe piața muncii” și-a propus să susțină populația romă în vederea îmbunătățirii standardelor educaționale, identificării aptitudinilor potențiale și utilizării și formalizării abilităților antreprenoriale în vederea îmbunătățirii standardelor de viață fără amenințarea hărțuirii și discriminării.

În implementarea proiectului s-a pornit de la ideea că recunoașterea valorii și beneficiilor pe care diversitatea și obiceiurile tradiționale le aduc în economie poate conduce la o schimbare reală și la inovație, atât în societate cât și la locul de muncă. Activitățile din cadrul proiectului au urmărit motivarea romilor pentru integrarea pe piața muncii, pentru integrarea lor în activități lucrative și pentru schimbarea mentalităților în ceea ce privește beneficiile educației.

1. Informarea și cooptarea beneficiarilor:

Încă de la începutul implementării proiectului au fost întreprinse acțiuni care au condus la informarea și recrutarea beneficiarilor. Comunicarea și cooptarea beneficiarilor s-au realizat în comunitate prin discuții față în față, s-au realizat unități mobile care au mers în comunitățile defavorizate și au făcut cunoscute obiectivele proiectului.

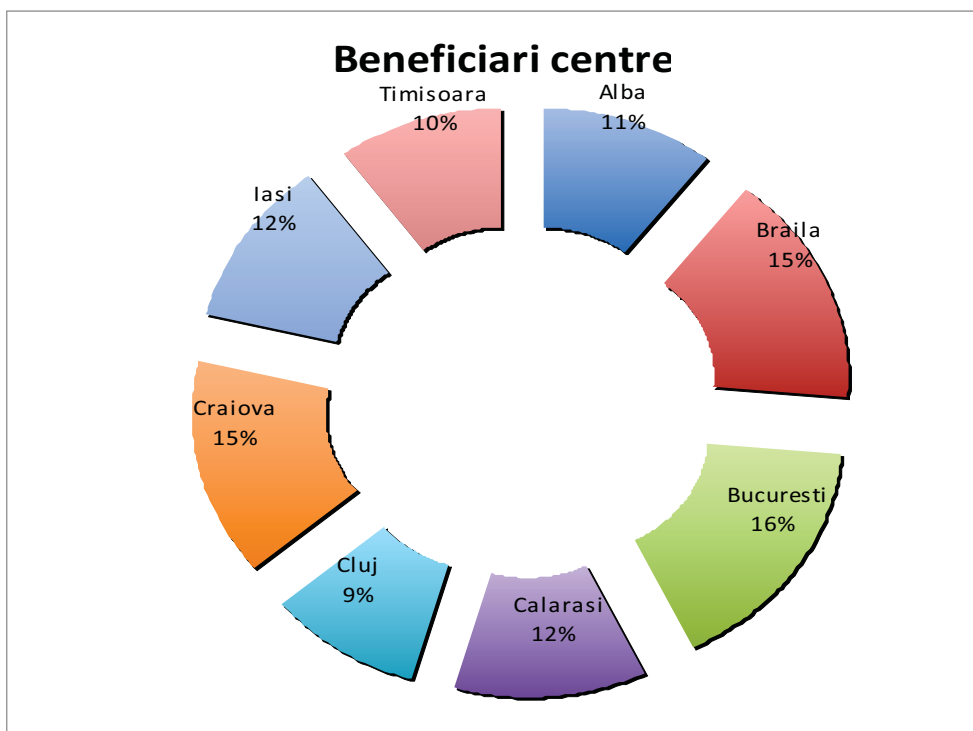
După ce au fost informați asupra beneficiilor pe care le poate aduce proiectul, oamenii din comunitățile de romi au devenit conștienți că au o oportunitate de a pătrunde pe piața muncii, având drepturi și șanse egale cu ceilalți cetățeni ai României.

În cele 8 centre de incluziune socio-ocupațională, experții regionali au oferit informații beneficiarilor despre serviciile pe care le oferă fiecare centru, itinerariul/traseul pe care trebuie să-l urmeze un beneficiar în funcție de pregătirea educațională și profesională. Beneficiarilor recrutați li s-a completat formularul de înregistrare a grupului țintă în cadrul diferitelor întâlniri individuale și de grup.

Partenerul transnațional al proiectului, Fundati3n Secretariado Gitano a monitorizat continuu adaptarea și aplicarea instrumentelor și fișelor de lucru ACCEDER în centrele de incluziune socio-ocupațională. Partenerul național al proiectului, Asociația PAKIV România s-a implicat în monitorizarea, supervizarea și orientarea componentelor proiectului din punct de vedere al creșterii și recunoașterii aspectelor ce țin de identitatea romă.

Numărul beneficiarilor informați și înscriși în baza de date la sfârșitul lunii octombrie 2011, în cele 8 centre de incluziune socio-ocupațională a fost de 7.477 persoane de etnie romă, după cum urmează:

Centrul de incluziune socio-ocupațională	Număr total de beneficiari informați și înscriși în baza de date
Alba-Iulia	798
Brăila	1166
București-Ilfov	1232
Călărași	878
Cluj-Napoca	693
Craiova	1106
Iași	864
Timișoara	740
Total	7477

2. Activitățile desfășurate cu beneficiarii proiectului:

Conform fluxogramei ACCEDER (instrumentul pus la dispoziție de FSG pentru descrierea traseului personalizat pe care îl urmează un beneficiar în cadrul proiectului), în funcție de potențialul personal, experiența profesională și nivelul de educație, beneficiarii au participat la activități de orientare profesională/consiliere, formare profesională/pregătire vocațională, intermediere pe piața muncii și activități educative.

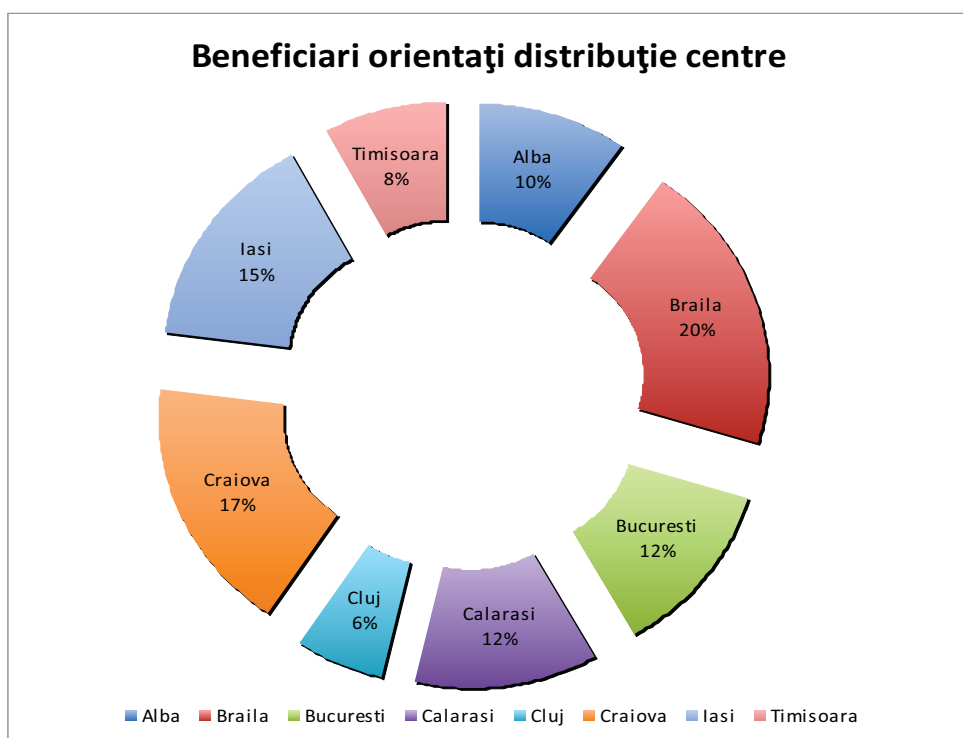
A. ORIENTARE PROFESIONALĂ

Beneficiarii implicați în activitățile de orientare profesională au participat la:

- sesiuni de grup de orientare pe piața muncii.
- sesiuni individuale de orientare și consiliere profesională.
- sesiuni privind elaborarea unui CV și a unei scrisori de intenție.
- sesiuni cu privire la susținerea unui interviu.
- sesiuni de exersare a abilităților sociale, a deprinderilor sociale și de muncă.
- sesiuni individuale și de grup cu privire la căutarea activă a locurilor de muncă.

Numărul persoanelor orientate socio-ocupational în cele 8 centre de incluziune socio-ocupatională este de 1103 de persoane:

Centrul de incluziune socio-ocupatională	Număr persoane orientate socio-ocupational
Alba-Iulia	107
Brăila	220
București-Ilfov	133
Călărași	130
Cluj-Napoca	66
Craiova	193
Iași	165
Timișoara	89
Total	1103

B. EDUCAȚIE

În toate cele opt centre regionale, Alba, Brăila, București-Ilfov, Călărași, Cluj, Craiova, Iași și Timișoara au fost identificați copiii/tinerii care au nevoie de intervenție educațională și au fost începute activitățile pentru componenta educațională a proiectului.

Activitatea a fost canalizată către trei direcții:

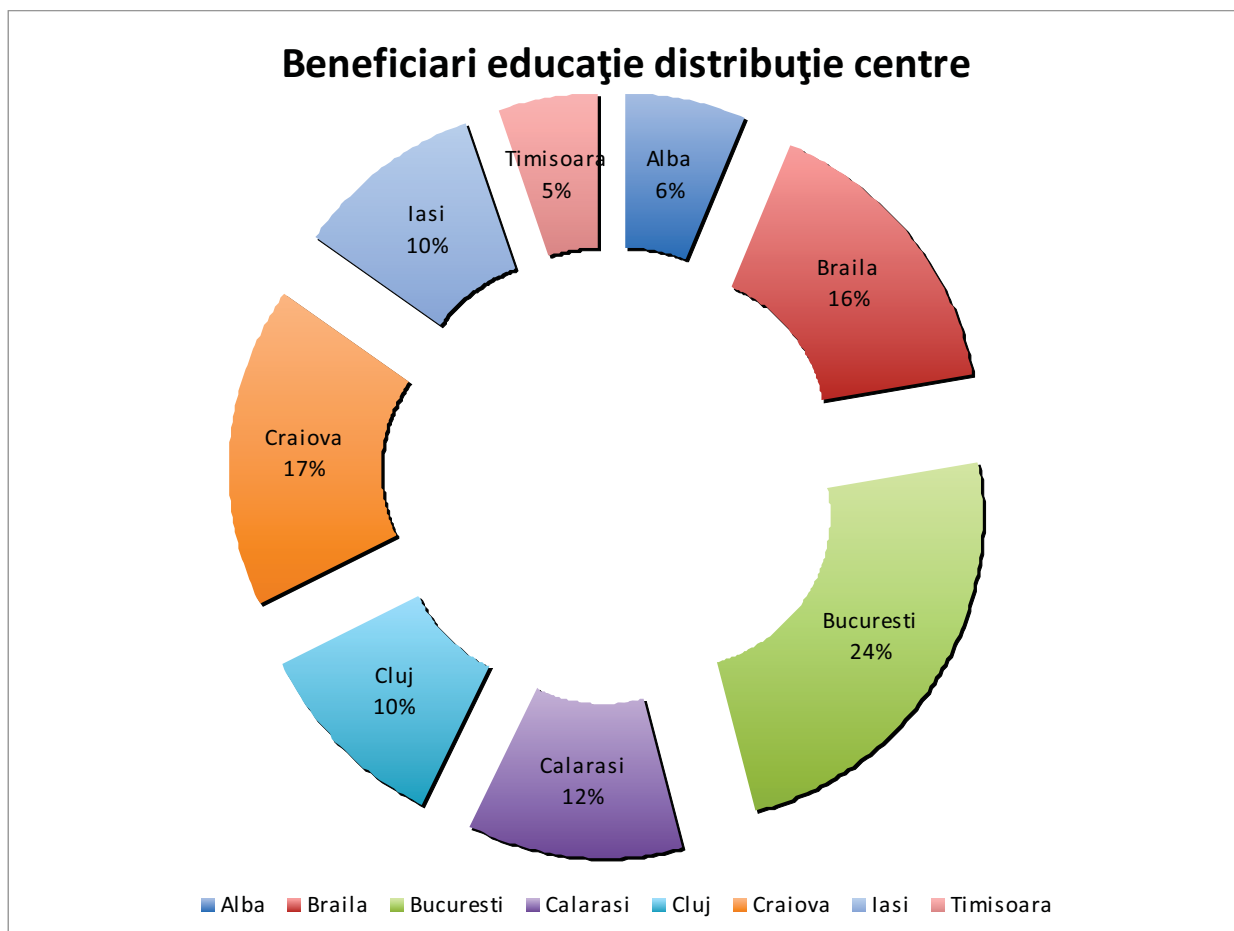
- identificarea elevilor de etnie romă care sunt în pericol de abandon școlar;
- implementarea de măsuri specifice pentru încurajarea elevilor/tinerilor să își continue studiile;
- înscrierea/colectarea documentelor pentru persoanele care nu au absolvit învățământul obligatoriu în vederea înscrierii acestora în programul "A doua șansă". Un prim pas al proiectului în ceea ce privește această componentă a fost acela de a încheia parteneriate în cele 8 centre regionale cu Inspectoratele Școlare Județene.

Unul dintre motivele pentru care românii abandonează școala în primul semestru este lipsa rechizitelor, drept pentru care prin intermediul proiectului au fost acordate rechizite celor ce se aflau în prag de abandon școlar. Activitatea în cadrul celor 8 centre regionale s-a canalizat pe menținerea în sistemul educațional a tinerilor romi, în principal a celor care au absolvit 8 clase. Au fost făcute demersuri pentru înscrierea la liceu (tocmai din motivul menționat mai sus, acela că punctul maxim de abandon școlar se înregistrează la trecerea de la absolvirea gimnaziului la

liceu) sau, după caz, în programul „A doua șansă”. Totodată, la nivelul educației primare au fost făcute demersuri pentru menținerea elevilor în școli, pentru un număr de 450 de beneficiari fiind acordate kit-uri educaționale.

Până la data de 31 octombrie 2011 au fost înscriși în programele educaționale 1015 de persoane de etnie romă.

Centrul de incluziune socio-ocupatională	Număr persoane înscrise în programele educaționale
Alba-Iulia	64
Brăila	162
București-Ilfov	238
Călărași	118
Cluj-Napoca	105
Craiova	172
Iași	102
Timișoara	54
Total	1015

C. FORMARE PROFESIONALĂ

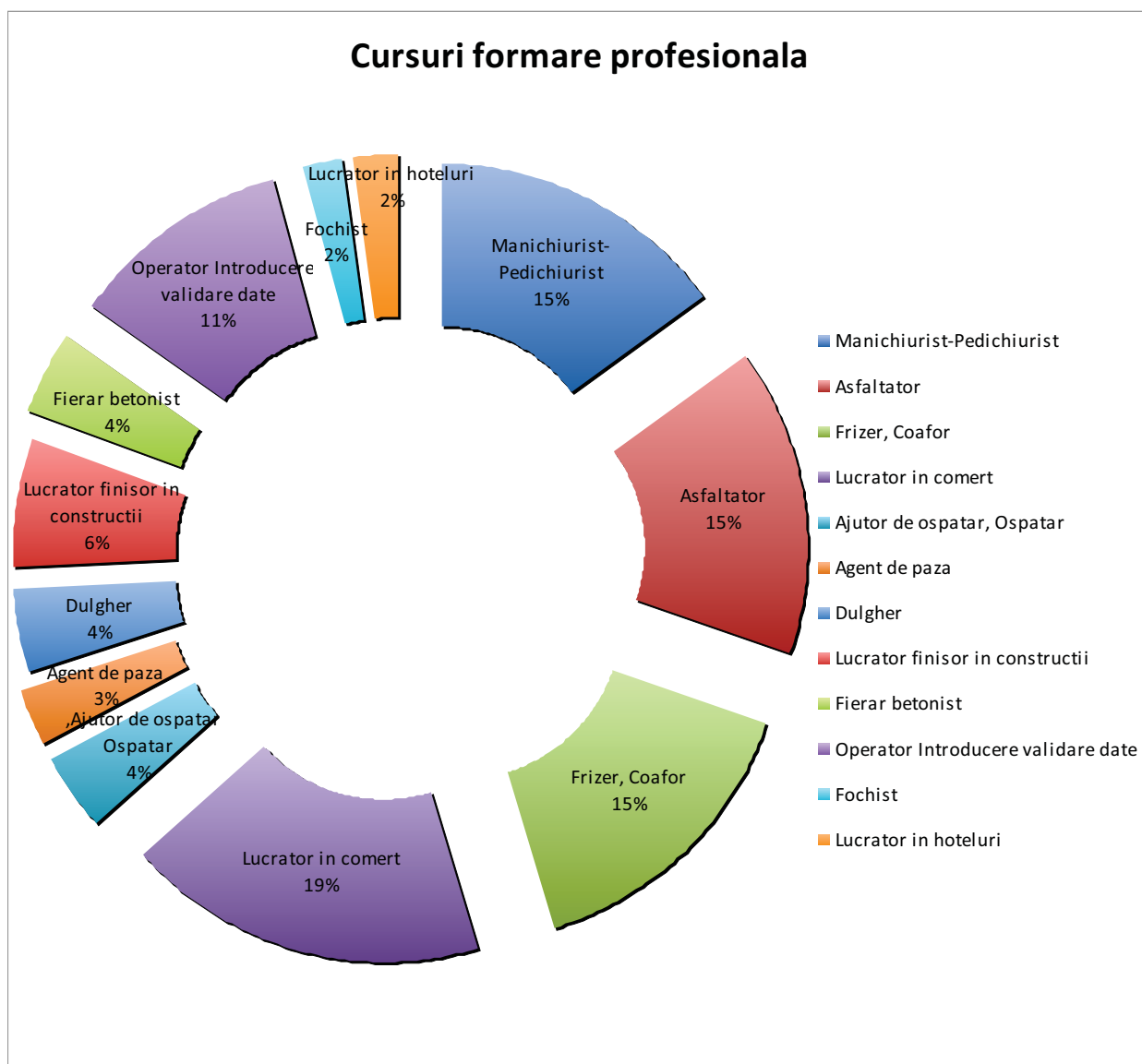
Încă din primul semestru al anului 2010, la nivelul celor 8 centre de incluziune socio-ocupatională o serie de beneficiari și-au exprimat opțiunea de a urma un curs de formare profesională, acreditat.

Implicarea beneficiarilor în activitățile de formare profesională/pregătire vocațională a rezultat ca urmare a participării beneficiarilor la activitățile de informare și orientare profesională/consiliere.

Cursurile de formare profesională/pregătire vocațională care au fost organizate prin intermediul proiectului au fost alese pe baza opțiunilor beneficiarilor din proiect dar și ținând cont de oferta de locuri disponibile pe piața muncii și au vizat calificări în următoarele meserii:

Meseria	Număr absolvenți
Manichiură – Pedichiură	199
Asfaltator	205
Frizer, Coafor	196
Lucrător în comerț	242
Ajutor de ospătar, Ospătar	52
Agent de pază	37
Dulgher	56
Lucrător finisor în construcții	84
Fierar betonist montator prefabricate	56
Operator introducere, validare și prelucrare date	146
Fochist	27
Lucrator în hoteluri	29
Total	1329

Până la data de 31 octombrie 2011, 1.329 de persoane au absolvit cursurile de formare profesională.

D. ANGAJARE ȘI PROSPECTARE PE PIAȚA MUNCII

Prin proiect a fost promovată *egalitatea de șanse între femei și bărbați* precum și incluziunea socială a populației de etnie romă pe piața forței de muncă facilitând accesul egal la un loc de muncă prin formare profesională specifică și adaptată atât pentru femei cât și pentru bărbați, la cerințele pieței muncii din România.

Pentru beneficiarii care au avut experiență profesională și nivelul de educație corespunzător ofertei locurilor de muncă disponibile pe piață (oferte identificate de experții pe prospectare) s-au desfășurat activități de informare cu privire la modul de prezentare la susținerea unui interviu și realizarea unui CV. De asemenea, acești beneficiari au fost însoțiți la susținerea interviurilor pentru obținerea locurilor de muncă. Beneficiarii au avut parte de consiliere psiho-socio-

profesională, consultare și monitorizare în vederea includerii pe piața muncii cât și menținerea slujbei pentru persoanele deja angajate. Aceste acțiuni au implicat o diagnoza preliminară, sesiuni de tutoring, realizarea unui traseu profesional individual cât și monitorizarea progresului individual înregistrat pentru fiecare beneficiar în diferitele stadii ale procesului. În acest sens au avut loc:

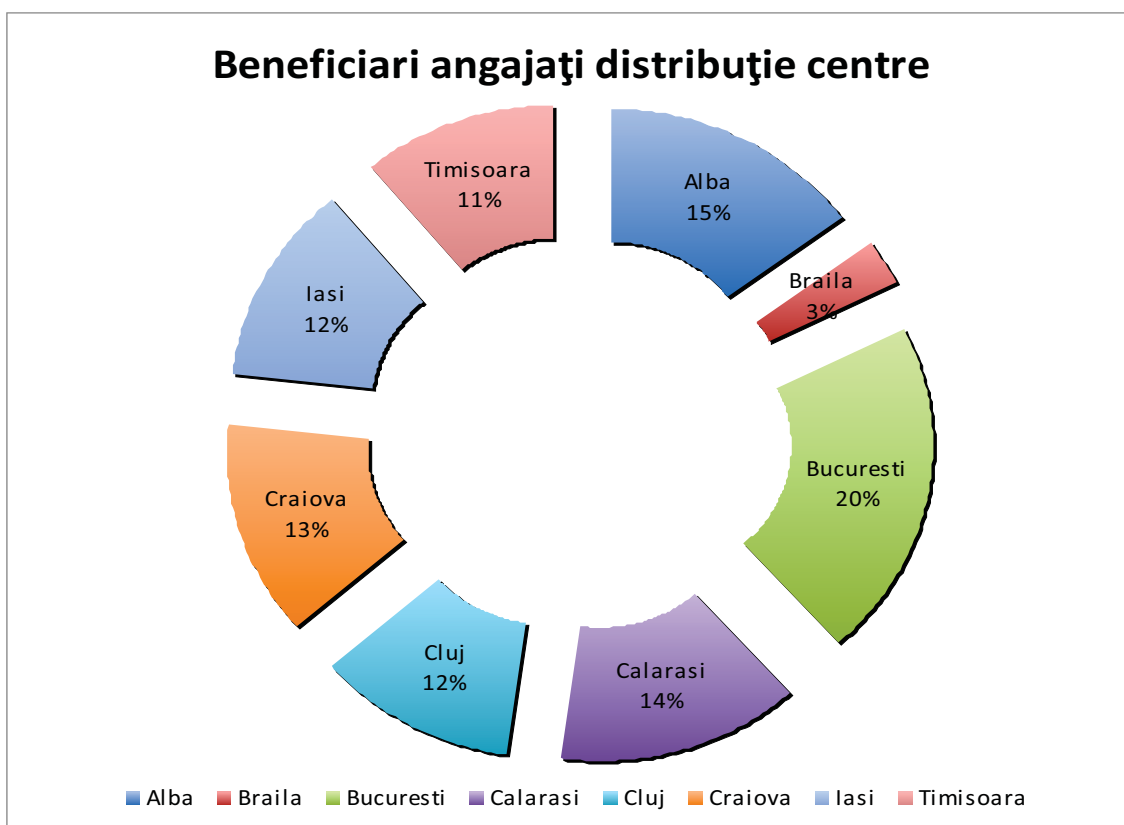
- interviuri aprofundate cu fiecare beneficiar in parte,
- realizarea unui traseu profesional individual,
- activități de învățare a tehnicilor de căutare a unui loc de muncă și instrumentele necesare folosind toate resursele existente, inclusiv relațiile inter-umane.

Pentru a putea fi obținute cele mai bune rezultate, în cadrul proiectului s-au încheiat diferite colaborări și parteneriate atât cu instituțiile locale, aflate în măsură să sprijine buna desfășurare a proiectului (Prefecturi, Agenții de ocupare a forței de muncă, Inspectorate Școlare, Administrații publice locale), cu mediatori școlari și sanitari cât și cu ONG-uri și firme angajatoare.

Prospectarea și monitorizarea ofertelor de locuri de muncă într-un sistem de mediere pentru companii private și de stat s-au realizat prin activități de management, studii de piață pentru angajați și angajatori și întâlniri cu diferite instituții și operatori economici.

Până la finalul lunii octombrie 2011, 854 de persoane au fost angajate pe piața muncii, la nivel național.

Centrul de incluziune socio-ocupatională	Număr persoane angajate
Alba-Iulia	128
Brăila	23
București-Ilfov	177
Călărași	117
Cluj-Napoca	99
Craiova	111
Iași	104
Timișoara	95
Total	854

3. Activități de acaparare a atenției

Prin intermediul proiectului au fost organizate mai multe seminarii și mese rotunde cu scopul de a atrage atenția autorităților, instituțiilor publice centrale și locale precum și a altor actori implicați cu privire la barierele cu care se confruntă cetățenii romi în ceea ce privește accesul la educație și accesul pe piața muncii.

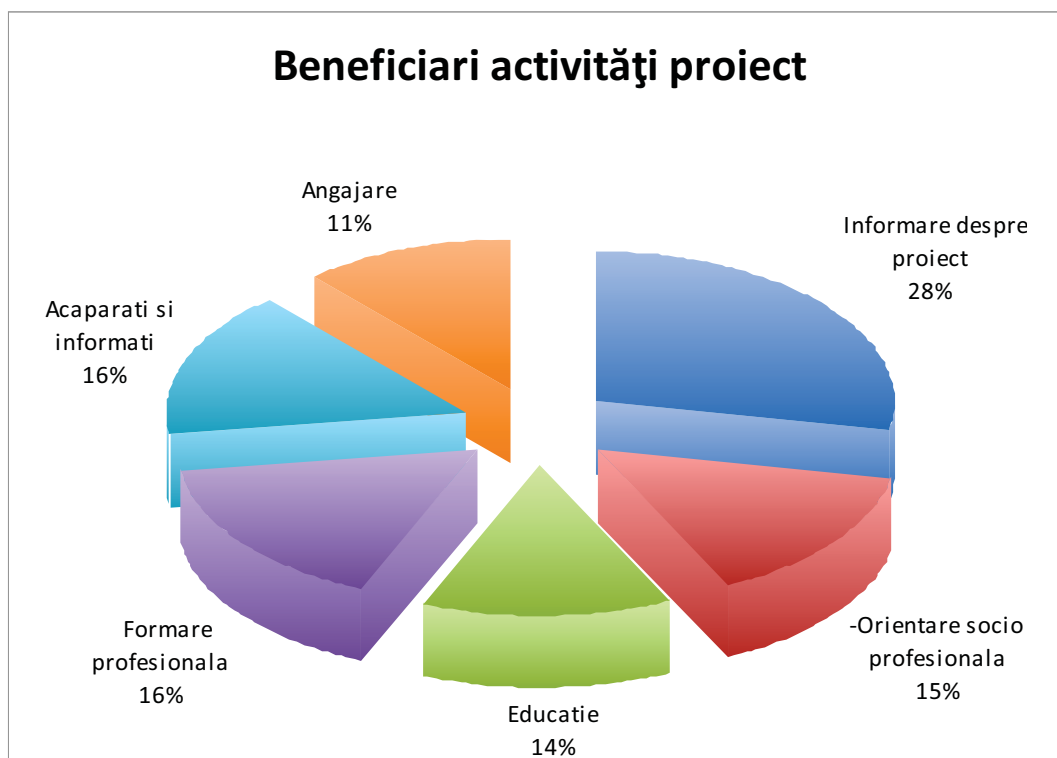
În cadrul întâlnirilor, participanților li s-au prezentat activitățile proiectului "Împreună pe piața muncii" și de asemenea li s-a cerut suportul în promovarea obiectivelor proiectului în rândul angajatorilor privați și publici. Reprezentanții companiilor care au angajat personal prin intermediul proiectului au avut ocazia să prezinte experiența pozitivă de a angaja personal de etnie romă și celorlalți participanți la întâlnire. Expunerea acestor aspecte de către reprezentanții firmelor angajatoare a reprezentat o garanție a serviciilor oferite angajatorilor prin intermediul proiectului. De asemenea, în cadrul întâlnirilor s-a pus accent pe importanța folosirii forței de muncă de etnie romă în diverse sectoare industriale care necesită forță de muncă. Ca urmare a acestor întâlniri se așteaptă ca: angajatorii să fie mai deschiși față de angajarea personalului de etnie romă, să promoveze angajarea în rândul altor angajatori, să recomande și altor firme serviciile de ocupare furnizate în cadrul proiectului "Împreună pe piața muncii".

Temele abordate în cadrul întâlnirilor pe teme educaționale au vizat participarea copiilor de etnie romă la procesul educațional, stimularea participării școlare în scopul reducerii abandonului școlar, proiecte și programe care susțin educația. La întâlniri au participat reprezentanți ai inspectoratelor școlare, profesori și reprezentanți ai școlilor, reprezentanți ai ONG-urilor, mediatori școlari, experți romi și ne-romi, părinți.

IV. CONCLUZII ȘI REZULTATE – 31.10.2011:

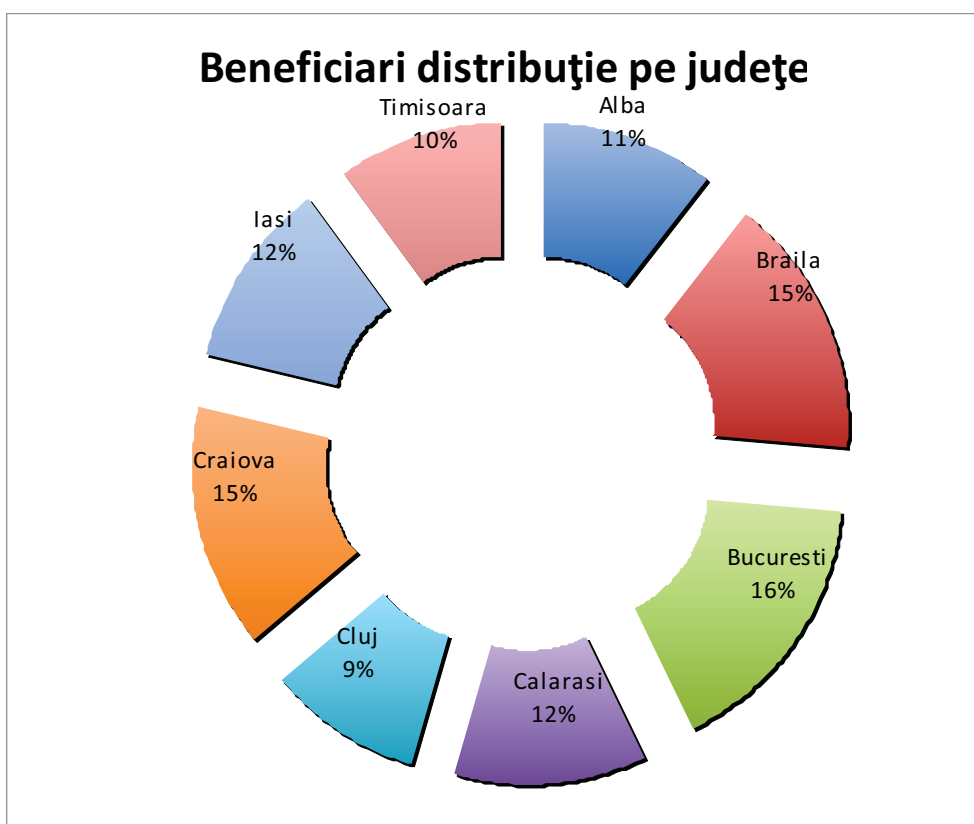
La sfârșitul lunii octombrie 2011 peste 7470 de persoane au informat și înscrise în baza de date, dintre care:

- 3273 – persoane informat și acaparate în proiect
- 1329 – persoane care au absolvit cursurile de formare profesională
- 854 – persoane angajate
- 1103 – persoane orientate socio-profesional
- 1015 – persoane înscrise în programe educaționale

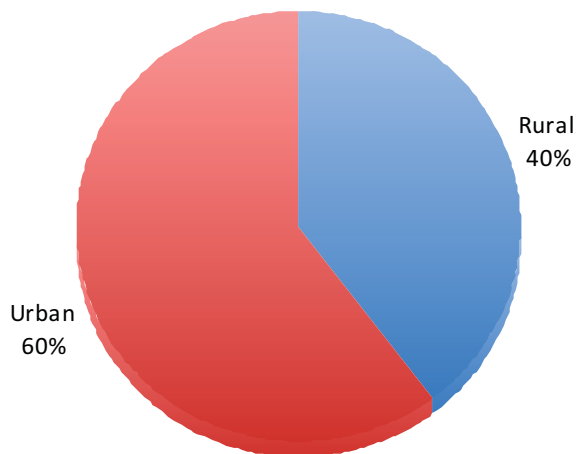

Rezultatele proiectului sunt prezentate în paginile următoare sub formă grafică în reprezentări procentuale raportate la numărul total de beneficiari ai proiectului ținând cont de următoarele caracteristici:

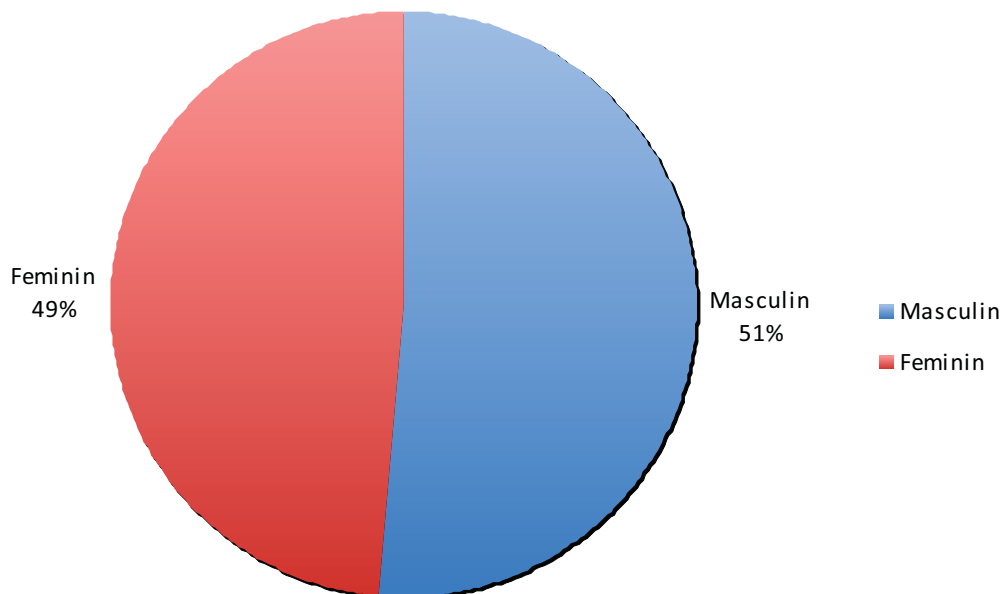
- distribuția beneficiarilor pe județe
- mediu rural / urban
- sex
- nivel de instruire
- statut pe piața muncii

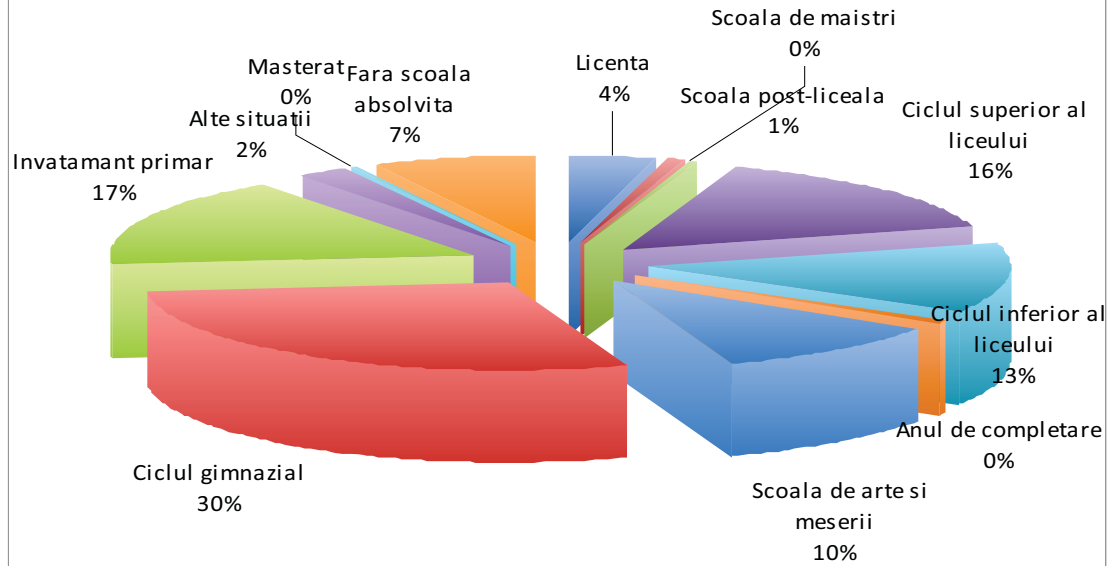
Beneficiari mediu de rezidenta

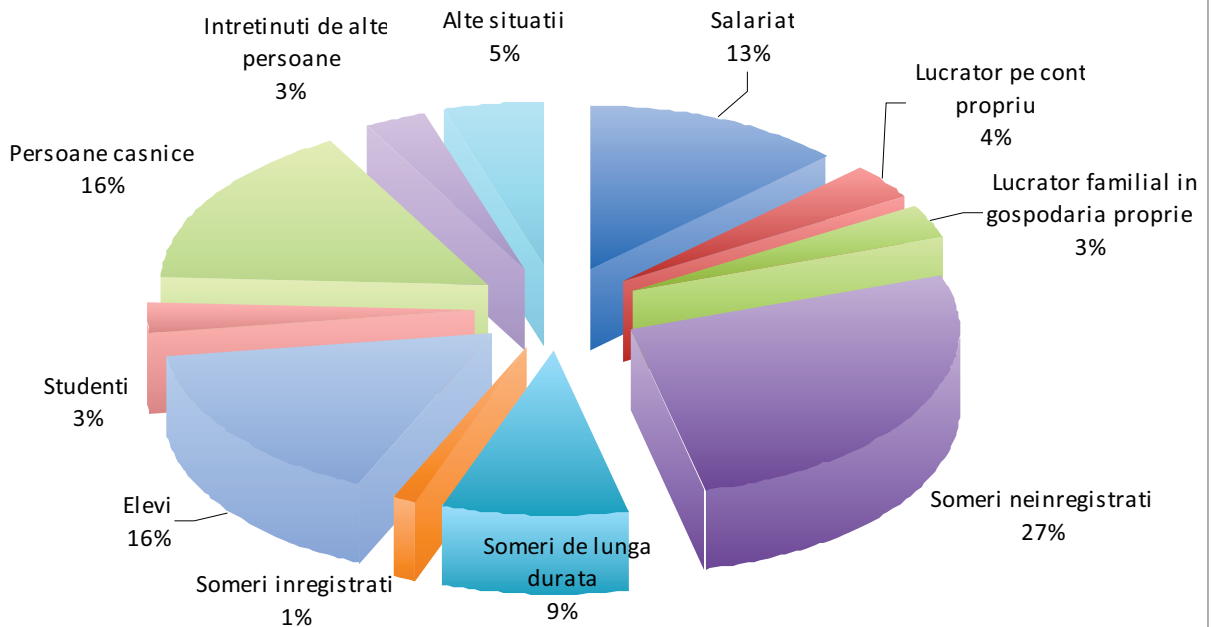
Beneficiari distribuție gen

Beneficiari nivel de instruire

Beneficiari statut pe piata muncii la inregistrarea in proiect

Printre efectele implementării Proiectului „Împreună pe piața muncii” se regăsesc creșterea gradului de ocupare și a ratei de participare pe piața muncii, precum și stimularea ocupării forței de muncă și îmbunătățirea calității resurselor umane. Acestea contribuie la îndeplinirea obiectivului politicilor planificate în domeniu prin atingerea performanțelor economice de ocupare recomandate de Strategia de la Lisabona și stabilite clar în Strategia Guvernului României de îmbunătățire a situației Romilor și în Planul Național de Reforme al României.

Totodată, proiectul se circumscrie obiectivelor *Deceniului de Incluziune a Romilor (2005-2015)*, angajament asumat în plan internațional ce are ca scop eliminarea decalajelor de dezvoltare socio-economică dintre romi și restul societății, unul dintre domeniile majore de acțiune fiind ocuparea.

Proiectul “Împreună pe piața muncii” a devenit o bună practică de aplicare a unui *model agreat și garantat de Uniunea Europeană în ceea ce privește politica de ocupare europeană prin dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale*, regăsite clar descrise între prioritățile naționale de dezvoltare pentru perioada 2007-2013, parteneriatul cu Fundación Secretariado Gitano și transferul de know-how fiind cea mai mare valoare adăugată a proiectului. Pe de altă parte, dimensiunea națională a proiectului majorează semnificativ relevanța instituțională, crescând dimensiunea economică și posibilitatea de multiplicare.

În ceea ce privește rezultatele calitative și impactul proiectului în România putem evidenția:

- aproximativ 7470 de beneficiari - persoane din categoria persoanelor dezavantajate (romi și neromi), sprijinite prin proiect;

- dezvoltarea oportunității pentru persoanele de etnie romă în special de a rămâne în România, dar și a persoanelor nerome (având în vedere faptul că modelul ACCEDER se adresează atât romilor cât și neromilor) renunțând astfel la intenția de a migra către alte state comunitare (Spania fiind una dintre destinațiile predilect favorite și frecventate);

- schimbarea mentalității în cadrul comunității romilor cu privire la angajare, accesul la un loc de muncă însemnând în același timp o creștere a standardului de viață al persoanei respective și al familiei sale;

- schimbarea mentalității în rândul angajatorilor în ceea ce privește eliminarea stereotipurilor și prejudecăților la adresa persoanelor de etnie romă;
- prevenirea abandonării școlii și prin programele de instruire ale proiectului, care va conduce, pe termen mediu, la incluziunea lor graduală în piața muncii;
- îmbunătățirea imaginii și a percepției despre etnia romă, precum și creșterea stimei de sine a persoanelor de etnie romă;
- dezvoltarea modelului de management partenerial în România și transferul unui model de bună practică sub forma unui proiect pilot cu posibilitatea de extindere și de multiplicare pentru alte localități din România.

Experiența anterioară câștigată în Spania în perioada 2000-2006 și continuarea implementării modelului ACCEDER pentru perioada 2007-2013 determină sustenabilitatea unei experiențe similare în România și indică faptul că intensificarea acțiunilor și combinarea acestor valori pot contribui la succesul și continuarea acestui proiect pilot.

Proiectul a avut, de asemenea, un impact semnificativ la nivel național:

- administrația locală, regională, națională, conștientizează nevoile romilor;
- întreprinderile sunt mai deschise în colaborarea cu populația de romi;
- ONG-urile sunt din ce în ce mai sensibile și mai informate cu privire la situația și nevoile romilor și astfel vor fi mai deschise să colaboreze pe viitor;
- ANR este mai calificată și mai pregătită să administreze din punct de vedere instituțional astfel de proiecte, cele 8 centre incluziune socială dotate cu sedii, echipamente și personal bine pregătit fiind deja cunoscute pentru potențialul lor benefic de implicare în sprijinul persoanelor dezavantajate.

Luând în considerare importanța continuării activităților la nivelul persoanelor defavorizate, în special a celor de etnie romă, și oportunitatea pe care acesta îl oferă, managementul instituțional dezvoltat și infrastructura existentă creând premisele pentru implementarea, în viitor, cu bune rezultate, a modelului de intervenție ACCEDER, considerăm că este justificată continuarea asigurării finanțării din fonduri structurale europene a activităților comune româno-spaniole, specifice implementării modelului de intervenție ACCEDER în România.

Agenția Națională pentru Romi

Fundacion Secretariado Gitano, Spania –
partener transnațional

Asociația Pakiv, România - partener
național

Pentru mai multe informații, vizitați:
www.proiect-ippm.ro; www.anr.gov.ro

„Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii
Europene sau a Guvernului României”